

Ключові слова: професійний розвиток учителя, воєнний стан, Європейський Союз, ЮНЕСКО

**ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК УЧИТЕЛІВ ПІД ЧАС
ВОЄННОГО СТАНУ
(ПІДТРИМКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ЮНЕСКО)**

Цифрова трансформація систем освіти країн зарубіжжя, а також системи освіти України, спирається на низку документів, затверджених країнами-членами Європейського Союзу. «План дій цифрової освіти (2018-2022)» (Digital Education Action Plan (2018-2022)), затверджений у вересні 2020 року «План дій цифрової освіти (2021-2027)» (Digital Education Action Plan (2021-2027)), які є одними з ключових документів, що окреслюють шляхи реалізації цифрової трансформації Європейського освітнього простору на наступні роки. Зазначені документи відповідають цілям «Європейського плану навичок» (European Skills Agenda), «Плану дій Європейського соціального рівня» (European Social Pillar Action Plan) та «Цифровому компасу 2030: європейський шлях для цифрового десятиліття» (2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade).

Європейська Комісія окреслює свої пріоритети в освітній діяльності, спрямовуючи їх на: цифрову грамотність населення та підготовку висококваліфікованих фахівців з цифрових технологій; створення безпечних цифрових інфраструктур; цифрову трансформацію бізнесу; цифровізацію державного сектору. Відповідна підготовка до використання ІКТ, обізнаність з освітніх онлайн-ресурсів та -платформ, вміння їх успішно використовувати, проведення дистанційного або змішаного навчання стали одними із основних

цілей у професійному розвитку вчителів різних предметів, адміністраторів шкіл, освітян різних ланок систем освіти.

З великої кількості онлайн-ресурсів, розміщених в інтернет перевага надається освітнім ресурсам, які розміщені на офіційних сайтах університетів, міжнародних організацій, міністерств та відомств.

З початку війни в Україні, яку розв'язала російська федерація, освітні інституції Європейського Союзу, інші міжнародні освітні організації, допомагають і підтримують українську освітню спільноту в умовах воєнного стану, надаючи можливість нашим освітянам пройти безкоштовні курси з підвищення рівня цифрової грамотності, взяти участь в освітніх проєктах, надають доступ до навчальних ресурсів з різних предметів в режимі онлайн.

За підтримки Європейського Союзу у рамках проєкту Erasmus+ такими освітніми платформами, якими можна скористатися безкоштовно, є:

- **European School Education Platform** (<https://school-education.ec.europa.eu/en>) – об'єднала Європейську онлайн платформу для шкільної освіти **School Education Gateway** та **eTwinning**, на платформі розміщені онлайн-курси, освітні проєкти, вебінари, освітні ресурси тощо.
- **Європейська платформа Learning Corner** (https://europa.eu/learning-corner/home_en) присвячена ознайомленню з діяльністю ЄС, використовуючи інтерактивні книги, онлайн-ігри для учнів усіх вікових груп, надає доступ до навчальних матеріалів.

Велика увага приділяється навчанню програмування, кодування, обчислювального мислення. Саме цим тематикам присвячені проєкти:

- **EU Code Week** (<https://codeweek.eu/>) - програмування, обчислювальне мислення, курси розраховані як для вчителів, так і для учнів.
- **Code n' Social** (<https://codensocial.eu/en/learning-platform>) – інтерактивна навчальна платформа проєкту Code-N-Social, навчання кодуванню / програмуванню, базовим технологічним навичкам. Розміщений

змішаний навчальний курс, до якого входять 4 модулі: Основи інформаційних технологій; Алгоритмічне мислення: ключова здатність в інформатиці; HTML, CSS, JavaScript; Працевлаштування в ІКТ та цифровому секторі. Після проходження кожного модулю проводиться оцінювання, після успішного проходження трьох модулів надається сертифікат.

- **Проект MOOS** (*Mutual Open and Online Skills* - <http://www.moos-online.eu/>) - створення, впровадження та експериментування транснаціональної, цифрової, освітньої платформи та відповідних інструментів (Open Education Resources - OER), заснованої на принципах “Відкритої освіти” із застосуванням у середній школі.
- **Європейська мережа дистанційного та електронного навчання (EDEN)** (<https://www.eden-online.org/>) – представляє Європейську асоціацію університетів дистанційного навчання (EADTU), розміщує освітні онлайн ресурси.

Значну підтримку яка з перших днів війни надає ЮНЕСКО. Організація допомагає українським освітянам у проведенні онлайн-навчання, опануванню онлайн-інструментами, впровадженню дистанційного навчання.

Одним з таких ресурсів є платформа *Глобальної освітньої коаліції ЮНЕСКО (Global Education Coalition)*, яка створена для співпраці та обміну досвідом в сфері освіти під час надзвичайного стану та після нього. Багатосекторальна коаліція об'єднує 175 інституційних партнерів із системи ООН, громадянського суспільства, академічні кола та приватний сектор.

Для досягнення основних освітніх цілей своєї діяльності та їх практичній реалізації *Глобальною освітньою коаліцією* створено: Global Skills Academy, Global Teacher Campus та Global Learning House:

- **Global Skills Academy** (*Глобальна академія навичок* - <https://globaleducationcoalition.unesco.org/globalskills-academy>) спрямована на допомогу молоді оволодіти цифровими навичками, які необхідні для їх

працевлаштування і конкурентоспроможності на сучасному ринку праці, розширити економічні можливості та соціальну інтеграцію. Амбіційна ціль академії – охопити 10 мільйонів молодих людей до 2029 року. Відбором студентів для навчання в Академії займається спеціалізований інститут ЮНЕСКО з технічної та професійної освіти і навчання (ЮНЕВОК). У навчальному процесі задіяно більш ніж 250 професійних центрів, розташованих в більш ніж 160 країнах світу.

- ***Global Learning House*** (***Глобальний навчальний дім*** - <https://globaleducationcoalition.unesco.org/global-learning-house>) – освітня платформа, яка надає можливість отримати онлайн-ресурси, підтримку, ознайомитися з інноваціями: як *студент* – отримати доступ до безкоштовних освітніх ресурсів з цільового навчання; як *провайдер цифрових освітніх ресурсів* – знаходити рішення для успішного впровадження безкоштовного дистанційного навчання, надаючи вільний доступ до освітніх ресурсів; як *викладач* – отримати безкоштовні навчальні посібники або інструкції з певної предметної галузі або рівня освіти. Основний фокус – предмети STEAM освіти.
- ***Global Teacher Campus*** (***Глобальний кампус вчителів*** - <https://globaleducationcoalition.unesco.org/global-teacher-campus>) – підтримка вчителів у підвищенні свого рівня педагогічної майстерності, цифрової компетентності, володіння цифровими технологіями та іншими формами дистанційного і гібридного навчання.

Глобальний кампус вчителів пропонує онлайн-каталог курсів для самостійного навчання вчителів і адміністраторів освіти. Всі представлені додатки безкоштовні, після проходження курсу надається сертифікат. Для проходження деяких курсів необхідна реєстрація користувача. На сайті розміщені навчальні курси такі як:

- **COURSERA**, дистанційне та змішане навчання, планування і дизайн онлайн-курсів, методи онлайн-оцінювання. представляє навчальний курс *Вчимося викладати онлайн* Курс доступний англійською мовою.
- Серія курсів освітніх програм **ProFuturo**:

- *Інновації в класі (каталог)* охоплює планування та дизайн онлайн-курсу, цифрову педагогіку, гейміфікацію, перевернутий клас, проєктне навчання. Курс доступний англійською, іспанською, французькою та португальською мовами.
- *Використання ІКТ (каталог)*, основні напрями якого – дистанційне навчання, методи онлайн-комунікації, цифрова педагогіка, Доступно англійською, іспанською, французькою та португальською мовами.
- *Навчатися далі (каталог)* – орієнтований на планування та дизайн онлайн-курсу, нейродидактику, булінг, дислексію. Доступно англійською, іспанською, французькою та португальською мовами.
- *Обчислювальне мислення та робототехніка (каталог)* – охоплює дистанційне навчання, робототехніку, планування та дизайн онлайн-курсу, цифрову педагогіку, розвиток обчислювального мислення, впровадження віртуальної реальності у навчання, програмування Scratch Block. Доступно англійською, іспанською, французькою та португальською мовами.
- *Відкриті курси підвищення кваліфікації для вчителів* основні напрями якого – дистанційне навчання, обчислювальне мислення та робототехніка, планування та дизайн онлайн-курсу, цифрова педагогіка. Представлений спеціалізований курс для вчителів математики. Доступно англійською, іспанською, французькою та португальською мовами.

➤ Серія курсів **Microsoft** за тематиками: *Залучення студентів; Підтримка соціально-емоційного навчання за допомогою інструментів Microsoft; Студентоцентроване навчання; Змішані підходи для сучасного навчального середовища (сфокусований на використанні Microsoft Teams); Гібридне навчання: нова модель майбутньої освіти; Створення навчального середовища для сталого розвитку, справедливості та рівного доступу та багато інших.*

Освітні структури Європейського Союзу, ЮНЕСКО підтримують українську освітню спільноту, надаючи безкоштовний доступ до програмного забезпечення, проходження навчальних курсів для підвищення рівня цифрової

грамотності, розміщують навчальні матеріали українською мовою. Така міжнародна підтримка української освіти під час воєнного стану допомагає нашим освітянам опанувати новітні технології, впровадження яких дуже важливо для налагодження навчального процесу в надзвичайних ситуаціях.

Список використаних джерел

1. Digital Education Action Plan (2021-2027). URL: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>
2. 2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en
3. Global Education Coalition. URL: <https://globaleducationcoalition.unesco.org/>
4. Малицька, І.Д. "Освітні проєкти за підтримки Європейського Союзу під час пандемії Covid-19", *Інформаційний бюлетень №3, 2021* / Інститут цифровізації освіти НАПН України, Київ, Україна. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/725221/pdf>
5. Малицька, І.Д. "Підтримка ЮНЕСКО освітньої спільноти України під час російської військової агресії", *Інформаційний бюлетень №3, 2022* / Інститут цифровізації освіти НАПН України, Київ, Україна. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/731488/pdf>